

AMAZON: Trả lời của một người nhân bản

LTS: Cách đây không lâu, có người hỏi chúng tôi rằng tại sao những kẻ giàu, những nước lớn muốn quốc tế hóa vùng rừng mưa nhiệt đới Amazon. Cũng như gần đây, người ta muốn cùng nhau khai thác tài nguyên trên vùng biển Đông thuộc chủ quyền của Việt Nam.

Để trả lời câu hỏi này, chúng tôi xin đăng tải bài phát biểu của Ngài Cristovam Buargue, cựu Bộ trưởng Giáo dục Brazil qua bản dịch của Tiến sĩ Thái Thị Ngọc Dư.

Trong một buổi hội thảo tại Mỹ, có người hỏi tôi nghĩ gì về ý tưởng quốc tế hóa vùng rừng mưa nhiệt đới Amazon. Người thanh niên mở đầu câu hỏi ấy nói với tôi rằng anh muốn tôi trả lời với tư cách một nhà nhân bản chứ không phải với tư cách của một người Brazil. Đây là lần đầu tiên có người chọn khởi điểm là quan điểm nhân bản khi đặt một câu hỏi cho tôi.

Thật vậy, với tư cách là một người Brazil, tôi luôn luôn lập luận chống lại quốc tế hóa rừng Amazon. Cho dù chính phủ của chúng tôi không quan tâm đúng mức đến di sản này thì nó vẫn là của chúng tôi.

Tôi trả lời rằng với tư cách một nhà nhân bản đang có mối quan tâm về những nguy cơ suy thoái môi trường vùng rừng Amazon, tôi có thể nghĩ đến việc quốc tế hóa vùng này, cũng như tôi có thể hình dung ra việc quốc tế hóa bất kỳ một vật thể nào khác có tầm quan trọng đối với nhân loại.

Nếu đứng trên quan điểm nhân bản, vùng rừng Amazon cần được quốc tế hóa thì chúng ta cũng nên quốc tế hóa tất cả trữ lượng dầu mỏ trên thế giới. Dầu mỏ rất quan trọng đối với sự

an lành của nhân loại cũng như rừng Amazon đối với tương lai của chúng ta. Nhưng những người sở hữu các mỏ dầu lại cho rằng họ có quyền tăng hoặc giảm sản lượng và giá dầu mỏ; những người giàu trên hành tinh này nghĩ rằng họ có quyền đốt cháy di sản khổng lồ này của nhân loại.

Tương tự như vậy, nguồn vốn tài chánh của những nước giàu cần được quốc tế hóa. Vì rừng Amazon là một nguồn dự trữ cho toàn thể nhân loại, không một người nào hoặc một nước nào được phép tàn phá nó. Sự tàn phá rừng Amazon là một vấn đề nghiêm trọng cũng như tình trạng thất nghiệp do những quyết định độc đoán của những người đầu cơ trên quy mô toàn cầu gây ra.

Chúng ta không cho phép dùng nguồn dự trữ tài chánh để tàn phá các nước trong các hoạt động đầu cơ điên loạn.

Trước khi quốc tế hóa rừng Amazon, tôi muốn thấy tất cả các viện bảo tàng lớn của thế giới được quốc tế hóa. Bảo tàng Louvre không thể chỉ thuộc về nước Pháp.

Những bảo tàng của thế giới là nơi lưu giữ những tác phẩm nghệ thuật đẹp nhất thế giới do những thiên tài của nhân loại sáng tạo nên. Chúng ta không thể để di sản văn hóa này cũng như di sản thiên nhiên rừng Amazon bị khai thác hoặc tàn phá vì những ý muốn bốc đồng của một chủ nhân hoặc một quốc gia. Cách đây không lâu, một triệu phú người Nhật đã quyết định sẽ được an táng cùng với một bức tranh của một danh họa. Bức tranh ấy phải được quốc tế hóa trước khi điều ấy có thể xảy ra.

Trong khi tôi đang họp và được hỏi về vấn đề quốc tế hóa vùng rừng mưa nhiệt đới Amazon thì Liên Hiệp Quốc đang họp hội nghị thượng đỉnh về Thiên nhiên kỷ, nhưng Tổng thống của một số quốc gia đã gặp nhiều khó khăn khi đến Mỹ dự họp vì Mỹ có những hạn chế về nhập cảnh. Chính vì lý do đó mà tôi nói rằng New York với tư cách là trụ sở chính của Liên Hiệp Quốc lẽ ra đã phải được quốc tế hóa. New York, hay ít ra là Manhattan, phải thuộc về toàn thể nhân loại. Tương tự như vậy, Paris, Venice, Rome, Luân Đôn, Rio de Janeiro, Brasilia, Recife, mỗi thành phố với vẻ đẹp có một không hai, với lịch sử riêng của nó phải thuộc về toàn bộ thế giới.

Nếu nhằm giảm thiểu những nguy cơ của rừng Amazon khi để nó trong tay người Brazil mà nước Mỹ muốn quốc tế hóa nó thì chúng ta phải quốc tế

hóa các nhà máy vũ khí hạt nhân của Mỹ. Có phải chỉ vì nước Mỹ đã chứng minh rằng họ có khả năng sử dụng những vũ khí này mà họ đã gây ra sự tàn phá gấp ngàn lần tình trạng phá rừng ở Brazil?

Trong các cuộc tranh luận của các ứng viên tổng thống Mỹ, họ đã bảo vệ lập trường quốc tế hóa khối dự trữ rừng trên thế giới để đối với việc xóa nợ. Chúng ta phải bắt đầu bằng việc dùng khối nợ này để bảo đảm rằng tất cả trẻ em trên thế giới đều có cơ hội đi học. Chúng ta phải quốc tế hóa trẻ em, đối xử với tất cả trẻ em, không phân biệt nguồn gốc quốc gia, dân tộc, như là di sản xứng đáng được toàn thế giới chăm sóc, còn xứng đáng được chăm sóc hơn cả rừng Amazon.

Khi các nhà lãnh đạo thế giới bắt đầu đối xử với trẻ em nghèo trên thế giới như là di sản của nhân loại, họ sẽ không để trẻ em phải làm việc thay vì được học tập, không để các em phải chết thay vì được sống.

Với tư cách là một nhà nhân bản, tôi đồng ý bảo vệ việc quốc tế hóa thế giới. Nhưng, chừng nào thế giới còn đối xử với tôi như là người Brazil, chừng đó tôi sẽ còn tiếp tục đấu tranh để vùng rừng Amazon vẫn là của chúng tôi và chỉ của chúng tôi mà thôi.

TÓM TẮT

Theo quan điểm của Cristovam Buarque, nếu cần phải quốc tế hóa vùng rừng mưa nhiệt đới Amazon, một di sản của Brazil thì việc quốc tế hóa bất kỳ một vật thể nào khác của các quốc gia trên thế giới đều có tầm quan trọng đối với nhân loại.

SUMMARY

According to Cristovam B.'s viewpoint, if there is a need to internationalize Amazon rain-forest, a Brazilian heritage, it is of mankind's importance, just like internationalizing any others belonging to any country in the world.